

رئیس دانشکدهٔ دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

دانشجویان دندان پزشکی نیمی از هزینهٔ آموزش را می‌پردازند

فرهیختگان

دانشگاه

دوشنبه ۲۰ بهمن ۱۴۰۴ | شماره ۴۶۲۶ | WWW.FDN.IR

سه‌م صنعت فضا از بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۵ بودن تغییرروی ۰/۱ ماند

این بودجه فضایی نیست!

سه‌م صنعت فضا از بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۵، بدون تغییرروی ۰/۱ ماند

این بودجه فضایی نیست!

اخبار دستاوردهای صنعت فضایی پس از چند سال وقفه دوباره رونق گرفته است. آخرین پرتاب ماهواره‌های ظفر، کوثر و پایا از روسیه بود که رئیس سازمان فضایی آن را نماند تنوع و بلوغ صنعت فضایی ایران معرفی کرده است. ماهواره کوثر حاصل تلاش بخش خصوصی، ماهواره ظفر محصول بخش دانشگاهی و ماهواره پایا نتیجه فعالیت بخش دولتی و حاکمیتی است که این نوع، حاصل بیش از دو دهه سرمایه‌گذاری و تلاش مستمر در توسعه صنعت فضایی کشور به‌شمار می‌رود. البته اخبار خوش از فعالیت فضایی منحصر به این سه پرتاب نیست. ماهواره مخابراتی ناهید ۲ مراد ماه امسال به فضا پرتاب شد و مرکز فضایی چابهار این روزها در حال آمادس‌سازی است تا با آماده‌شدن پرتابگر، شاهد نخستین پرتاب ماهواره از این پایگاه هم باشیم. اتفاقاتی که نمی‌تران تأثیر احیای جریان سرمایه‌گذاری دولت در حوزه فضایی را در شکل‌گیری آن‌ها نادیده انگاشت. با آغاز دولت سیزدهم اعتبارات بخش فضایی کشور رشد چشمگیری داشت و از ۰/۳ تا ۰/۲۲ بودجه عمومی به ۰/۲۲ درصد افزایش یافت. البته بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد طی سه سال گذشته سهم بخش فضایی از بودجه عمومی با روندی کاهشی روی‌رو بوده و سهم ۰/۲۲ درصدی حوزه فضایی غیردفاعی از بودجه عمومی کشور در سال ۱۴۰۱ به ۰/۱ درصـد در سال ۱۴۰۵ رسیده است.

دولت چقدر برای صنعت فضا در نظر گرفته است؟

بر اساس اعداد و ارقام لایحه بودجه ۱۴۰۵ اعتبارات این حوزه رشد ۹ درصدی داشته و از مجموع رقم حدود ۵ هزار و ۵۱۱ میلیارد تومان در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ به رقم حدود ۶ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان رسیده که بخش قابل توجهی‌ای از آن (۸۵ درصد) در اختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار گرفته است؛ تمرکزی که در سال‌های اخیر افزایش داشته است. از مجموع این اعتبارات، رقم ۱ هزار و ۲۰۹ میلیارد تومان مجموع اعتبارات هزینه‌ای ۴ هزار و ۸۲۱ میلیارد تومان مجموع اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای است. با وجود افزایش رقم ریالی اعتبارات، از یک سو بدون تغییر ماندن سهم اعتبارات فضایی در بودجه عمومی و از سوی دیگر در نظر گرفتن نوسانات ارزی و تورم فعلی اقتصاد نشان می‌دهد این رشد چندان متناسب با نیازها و ضرورت‌های فضایی در بودجه عمومی و از سوی دیگر در نظر گرفتن نوسانات ارزی و تورم فعلی اقتصاد نشان می‌دهد این رشد چندان متناسب با نیازها و ضرورت‌های واقع پیشنهادهای لایحه بودجه سه سال آینده نشانه‌ای از رشد جدی هم ندارد. کارشناسان مرکز پژوهش‌ها معتقدند اجرای کامل احکام برنامه هفتم پیشرفت به تأمین مالی قابل توجهی نیاز دارد.

فضا چقدر درآمد خواهد داشت؟

مجموع درآمد‌های بخش فضایی غیردفاعی کشور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ نیز تغییرات محسوسی نداشته و بالغتکی اکت (۰/۳ درصد) نسبت به سال گذشته از مجموع رقم حدود ۳۲۱ میلیارد تومان در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ به رقم حدود ۳۲۰ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ رسیده است.

پیشنهاد هایی برای تقویت بودجه‌های فضایی

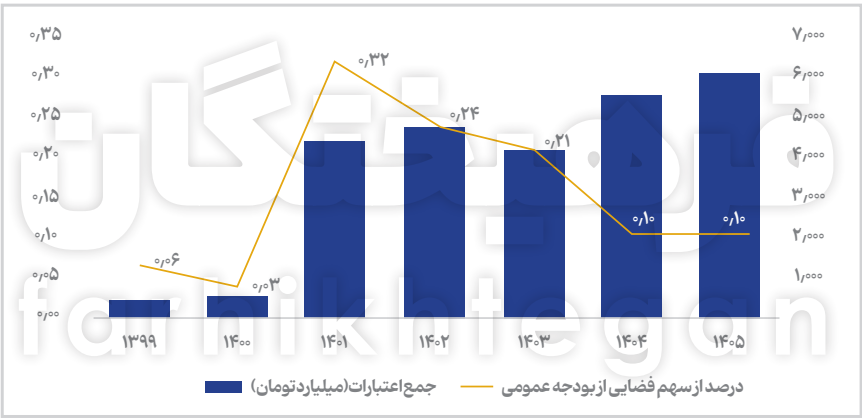
کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس برای بهبود وضعیت اعتبارات حوزه فضایی سه پیشنهاد را ارائه کردند:

■ **بازنگری در توزیع اعتبارات بخش فضایی بین ستاد وزارتخانه و دستگاه‌های اجرایی با تبعه به منظور افزایش کارایی و پاسخ‌گویی:** مبلغ ۳ هزار میلیارد تومان از اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای در ردیف برنامه‌ای توسعه فناوری‌ها و خدمات فضایی و بازو رش افزوده مشترک بین ستاد و زارتخانه و این سازمان کسر و به اعتبارات سازمان فضایی ایران اضافه شود. همچنین در راستای بهبود نظارت بر هزینه‌کرد اعتبارات سرمایه‌ای پیشنهاد می‌شود وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان فضایی ایران مکلف به ارائه گزارش‌های دوره‌ای از پیشرفت فیزیکی و مالی پروژه‌های سال ۱۴۰۵ شوند.

■ **احیای ردیف اعتباری ستاد فناوری‌های فضایی و حمل‌ونقل**

پیشرفته: در قانون بودجه امسال ستاد فناوری‌های فضایی و حمل‌ونقل پیشرفته معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، با اعتبار ۲۴۹ میلیارد تومانی سهم مشخصی از بودجه داشت. این ردیف در لایحه بودجه ۱۴۰۵ تحت ردیف‌های تجمع شده دستگاه‌های اجرایی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به‌صورت مشترک با کارگروه توسعه و توسعه و ساخت و خدمات دیجیتال ستاد توسعه فناوری علوم شناختی ستادهای توسعه فناوری‌های نوین و ستاد توسعه علوم و فناوری‌های سلول‌های بنیادی فناوری‌های فوتونیک و لیزر با اعتباری حدود یک هزار میلیارد و بدون اعتبارات دارایی سرمایه‌ای لحاظ شده است.

■ **تکلیف احکام برنامه هفتم را مشخص کنید:** اهدافی از قبیل دستیابی به مدارهای عملیاتی، تأمین و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی و عملیاتی با اولویت شکل‌گیری منظومه‌های ماهواره‌ای و ایجاد دستر ارائه خدمات کاربردی فضایی به بازو رش افزوده در دستور کار بودجه سال ۱۴۰۵ قرار گرفته‌اند، اما با توجه به احکام این قانون، مشخص نیست احکام مرتبط با تکمیل پایگاه ملی پرتاب فضایی، راه‌اندازی مرکز تجمع و آزمون ملی سامانه‌های ماهواره‌ای نیمه‌ستگین دستیابی به مدارژو، مشارکت و سرمایه‌گذاری در سامانه‌های فضایی بین‌المللی و پوشش خطرات سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی فعال در حوزه فضایی کشور به چه میزان پیشی پیشی شده است و باید تکمیل شوند.

رئیس دانشکدهٔ دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

دانشجویان دندان پزشکی نیمی از هزینهٔ واقعی آموزش را می‌پردازند

می‌شوند. ما نمی‌توانیم خارج از مصوبه وزارت بهداشت اقدام کنیم و رشته جدیدی ایجاد کنیم. به همین دلیل تمرکز ما بر حفظ کیفیت و به‌رووری رشته‌های موجود است. »

سرانهٔ دانشگاه‌های دندان پزشکی دولتی ۳ برابر دانشگاه آزاد

او در پاسخ به پرسشی در باره گلابه دانشجویان به میزان شهریه دندان پزشکی توضیح داد: «اگر کمک‌های سازمان مرکزی و دانشگاه علوم پزشکی به دانشگاه دندان پزشکی نبود، دانشگاه دندان پزشکی نمی‌توانست با شرایط کنونی فعالیت کند. شهریه‌ای که دانشجویان پرداخت می‌کنند، تقریباً ۵۰ درصد کمتر از هزینه واقعی آموزش است و باقی هزینه‌ها توسط سازمان مرکزی و دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران تأمین می‌شود. به همین دلیل، رشته دندان پزشکی در دانشگاه آزاد از سوبسید قابل توجهی از سوی سازمان مرکزی و دانشگاه علوم پزشکی بهره‌مند است و شهریه در آن در مقایسه با دانشگاه‌های دولتی به مراتب پایین‌تر است. در دانشگاه‌های دولتی دندان پزشکی، شهریه به‌صورت سرانه مصوب از سوی سازمان برنامه‌و بودجه تعیین می‌شود و دانشگاه‌ها از طریق این سرانه بودجه دریافت می‌کنند. این مبلغ تقریباً سه برابر سرانه دندان پزشکی دانشگاه آزاد است. » رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در باره وضعیت تولید علم دانشگاه گفت: «در زمینه پژوهش، فعالیت‌های ویژه‌ای که بتوان به‌عنوان صرفاً مکمل آموزش است و هدف اصلی ما همچنان آموزش، درمان و پیشگیری وجود شرایط سیاسی و تحریم‌ها، کیفیت جاب و نمایه‌بندی این مقالات وضعیت قابل قبولی دارد و جایگاه دانشگاه در پژوهش حفظ شده است. » او تصریح کرد: «ما یک پژوهشکده مواد دندان پزشکی داریم که در آن به همکاری و دانشجویان کمک می‌کنیم تا در کارهای پژوهشی فعالیت کنند. با این حال، پژوهش در دانشگاه صرفاً مکمل آموزش است و هدف اصلی ما همچنان آموزش، درمان و پیشگیری به پرسش در باره چالش‌انداز یک سال آینده دانشگاه گفت: «بر اساس ارزیابی‌های اعتباربخشی، رتبه‌بندی‌ها و نمراتی که از سوی وزارت‌خانه اعلام می‌شود، می‌توانم با اطمینان بگویم که دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه آزاد جز و ۵ دانشگاه برتر کشور است. دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه آزاد سرآمد علمی در ایران است و توانسته جایگاه خود را در میان دانشگاه‌های برتر کشور تثبیت کند. در شرایط کنونی کشور، تمرکز ما بر حفظ این جایگاه است، نه راه‌اندازی سازوکارهای جدید. این امر مانند یک ورزشکار است که در میان سه ورزشکار برتر قرار دارد؛ حفظ جایگاه در صدر، کاری بسیار دشوار است. » رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران افزود: «از نظر امکانات، تجهیزات و هیئت‌علمی هیچ کمبودی نداریم. اسستادان تمام‌وقت، رزیدنت‌ها، دستیاران آموزش و دانشجویان همه در جایگاه مناسب خود فعالیت می‌کنند. تنها نکته‌ای که چالش ایجاد می‌کند، عدم همخوانی کامل ظرفیت دانشگاه با تعداد دانشجویان است؛ به عبارت دیگر، ظرفیت و حجم دانشجویان هم کاملاً هم‌خوان نیست. »

موفق به تولید نرم‌افزارهای کاربردی شده‌اند که حتی در جشنواره شهید مطهری نیز شرکت کرده‌اند. این نشان می‌دهد رشته هوش مصنوعی در دندان پزشکی هر چند نوپاست، روند پیشرفت خوبی دارد و ما تلاش می‌کنیم همپای سایر مراکز علمی کشور پیش برویم. »

دولت برای حمایت از دندان پزشکی فکری کند

رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران، در ادامه مهم‌ترین چالش‌های دیش روی دانشگاه را نیز تشریح کرد و گفت: «بزرگ‌ترین مشکل رشته دندان پزشکی در شرایط فعلی، هزینه‌های بالای دندان پزشکی است. ما توجه به شرایط دلاری، تأمین تجهیزات دولتی و آزادسازی قیمت‌ها و واقعاً ساخت شده است. بیش از ۹۰ درصد تجهیزات و امکانات ما وارداتی است و امیدواریم دولت برای حمایت از دندان پزشکی فکری کند و این مشکل حل شود. » حراجی افزود: «چالش عمده دیگر ما، تعداد بالای دانشجویان است. متأسفانه بسیاری از دانشگاه‌های دندان پزشکی با تعداد زیادی دانشجو مواجهند و این موضوع با ظرفیت موجود هماهنگ نیست. با امکانات محدود ما هیچ‌م و این امکانات به تعداد دانشجویان نیست. واقعیت این است که ما از نظر تجهیزات و فناوری‌های روز هیچ کمبودی نداریم؛ اما ظرفیت پذیرش ما محدود است و این موضوع یک چالش بزرگ برای حفظ کیفیت آموزشی است و امیدوارم این چالش در سال‌های آینده حل شود. » او ادامه داد: «تمرکز ما بر این است که با منابع موجود، کیفیت آموزش و خدمات درمانی را حفظ کرده و تاحدامکان ظرفیت موجود را بهینه کنیم. » رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران تأکید کرد: «هدف ما این است که شرایط موجود را اصلاح کنیم و اجازه ندهیم تعداد بالای دانشجویان با محدودیت ظرفیت، تأثیری منفی بر کیفیت آموزشی دانشگاه داشته باشد. »

بیشترین تعداد قبولی دندان پزشکی را در کشور داریم

او گفت: «در حال حاضر بیش از یک هزار و ۲۰۰ دانشجوی دندان پزشکی در این دانشگاه مشغول به تحصیلند که تقریباً برابر ظرفیت چهار یا پنج دانشگاه دندان پزشکی دولتی است و ما بیشترین تعداد قبولی رشته دندان پزشکی را در کشور داریم. » حراجی افزود: «حدود ۴۱۰ پونیت فعال در دانشگاه دندان پزشکی فعال است. همچنین در دو مقطع تخصصی یعنی دندان پزشکی عمومی و تمام مقاطع دندان پزشکی تخصصی دانشجو پذیرش می‌کنیم. در ۹ رشته تخصصی نیز رزیدنت و دستیار داریم و حدود ۹۰ تا ۹۲ نفر دستیار تخصصی در هر رشته تخصصی مشغول به‌اند. »

او با اشاره به امکانات آموزشی گفت: «تمام تجهیزات لازم برای آموزش از جمله بخش‌های رادیولوژی، اتاق عمل، درمان‌های ایمپلنت و پژوهشکده میچیز در دانشگاه موجود است. » رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران درباره فعالیت‌های پژوهشی افزود: «ما دارای دو مجله برتر دندان پزشکی در کشور هستیم؛ مجله فارسیی با عنوان مجله تحقیق در علوم دندان پزشکی است که رتبه یک کشوری را دارد و یک مجله انگلیسی که در اسکوپوس نمایه شده است. » او در پاسخ به این سؤال که چرا رشته جدیدی اضافه نمی‌شود، توضیح داد: «در شورای گسترش و در کمیته‌های رشته‌های مختلف دندان پزشکی در ایران، در مجموع ۱۰ رشته تخصصی دندان پزشکی وجود دارد که ۲ رشته آن در بخش درمان هنوز هیچ جای دنیا به مرحله‌ای نرسیده که ربات‌ها دندان پزشکی عمومی نیز به طور کامل ارائه

سارا طاهری

رئیس دانشکده گروه دانشگاه

دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران که در سال ۱۳۶۵ در محله پاسداران افتتاح شد، از آن زمان مسیر طولانی و پرفراز و نشیبی را پیموده است. روزهایی که ساختمان کوچک و محدود آن، میزبان ۴۰ دانشجوی دندان پزشکی بود، کمتر کسی تصور می‌کرد این مرکز روزی به یکی از برترین دانشگاه‌های دندان پزشکی کشور تبدیل شود. اما این دانشگاه امروز، با بیش از ۱۲۰۰ دانشجو در مقاطع عمومی و تخصصی، تجهیزات پیشرفته، فناوری‌های دیجیتال و پژوهشکده اختصاصی مواد دندان پزشکی، نه تنها توانسته جایگاه علمی خود را تثبیت کند، بلکه به عنوان بهترین دانشکده دندان پزشکی کشور شناخته می‌شود. هر چند این دانشگاه با چالش‌هایی هم‌رو به‌رو است؛ تعداد بالای دانشجویان نسبت به ظرفیت موجود و محدودیت منابع مالی، مدیریت به‌رووری و حفظ استانداردهای آموزشی را به آزمونی مستمر تبدیل کرده است. با این حال، شهریه‌ای که حدود ۵۰ درصد کمتر از هزینه واقعی آموزش است، انتشار بیش از ۱۰۰ مقاله علمی سالانه و دو مجله تخصصی فارسی و انگلیسی نمایه‌شده در اسکوپوس نشان می‌دهد دانشگاه با تلاش مستمر، جایگاه خود را حفظ کرده و مسیر پیشرفت خود را ادامه می‌دهد. مشروح گفت‌وگوی «فرهیختگان» با افشین حراجی، رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران را در ادامه از نظر می‌گذازنید.

■ ■ ■

حراجی در ابتدای سخنان خود گفت: «اولویت اصلی ما در سال جاری با توجه به شرایط موجود، حفظ کیفیت آموزش و ارتقای به‌رووری دانشگاه است. تمرکز بر این دو موضوع، برای ما کافی و حیاتی است و تمام تلاشمان این است که استانداردهای آموزشی و درمانی را در بالاترین سطح ممکن حفظ کنیم. » حراجی افزود: «ما در سال جاری برنامه‌ای برای راه‌اندازی رشته جدید نداریم. زیرا دانشگاه در حال حاضر تمام زنجیره‌های دندان پزشکی را پوشش می‌دهد و جزء چند دانشگاه برتر کشور در این حوزه هستیم. ما توجه به شرایط اقتصادی و دلاری، وضعیت دانشجویان و همچنین آموزش مجازی، حفظ کیفیت بالای آموزش و خدمات درمانی همچنان اولویت ماست. » او درباره جزئیات بالابردن به‌رووری توضیح داد: «منظور از ارتقای به‌رووری این است که بتوانیم با شرایط موجود و حداقل هزینه، بالاترین کیفیت آموزشی و درمانی را ارائه کنیم. این به معنای حفظ کامل استانداردهای آموزشی، درمانی و تحصیلی دانشگاه است و هدف ما جلوگیری از هرگونه مشکل در فرایند آموزشی با فارغ‌التحصیلی دانشجویان است. »

دانشکدهٔ دندان پزشکی دانشگاه آزاد تهران؛ پیشرو در فناوری

رئیس دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران، در ادامه وضعیت تجهیزات و فناوری‌های دانشگاه را تشریح کرد و گفت: «در حال حاضر دانشگاه دندان پزشکی دانشگاه آزاد در بالاترین سطح استانداردهای کشوری قرار دارد و هیچ کمبودی از نظر تجهیزات، امکانات و تکنولوژی‌های روز وجود ندارد. ما پیشرفته‌ترین تکنولوژی‌ها، انواع سیستم‌های دیجیتال و تا حدودی هوش مصنوعی را راه‌اندازی کرده‌ایم و این سیستم‌ها در حال بهره‌برداری هستند. » او افزود: «از نظر نرم‌افزار و اپلیکیشن نیز دانشجویان و اساتید دانشگاه در حال توسعه برنامه‌هایی هستند که بتوانند از فناوری‌های نوین در حوزه دندان پزشکی استفاده کنند. دندان پزشکی شامل دو بخش اصلی است؛ تشخیصی و درمانی. در بخش تشخیصی، به‌ویژه در رادیولوژی، بیماری‌ها و اورژانس‌ها، می‌توان از هوش مصنوعی بهره برد؛ اما در بخش درمان هنوز هیچ جای دنیا به مرحله‌ای نرسیده که ربات‌ها بتوانند در مان کامل انجام دهند. » حراجی ادامه داد: «تاکتون دانشجویان و اساتید